

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
1 31 29

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, March 28-30, 1981

Nr. 62

PENKTADIENIO STREIKAS SUKRĖTĖ LENKIJA

BIUDŽETO MAŽINIMAS IR TRŪKUMAI DEMORALIZAVO CHICAGOS MOKYKLAS

CHICAGO SUN-TIMES TYRINĖJIMAI
TEIKIA LIČNUS DUOMENIS

CHICAGO, Illinois. — Chicago Sun-Times vasario paskutinę savaitę apklausinėjo 303 mokyklų vedėjus ir 1,790 mokytojų ir pagal apklausinėjimo rezultatus vakar paskelbė liūdnus duomenis. Tikrumoje anketos buvo pasiūstos 4,337 mokytojų, bet į jas atsakė tik 41%, o 303 mokyklų vedėjai atstovauja Chicagoje esančias 508 mokyklas.

Apie pusę mokytojų sako, kad jų mokiniai stokoja rašymo popieriaus ir vadovėlių, nekalbant apie knygas nešis į namus. Jų yra didžiausias trūkumas. Trūkumų yra daug daugiau tose mokyklose, kur mokosi juodųjų ir ispanų kilmės mokiniai.

Dauguma mokytojų ir mokyklų vedėjų pripažino esant demoralizuoti federalinio ir savivaldybių biudžeto mažinimu bei skyrimu mažiau pinigų švietimo reikalingam. Visose mokyklose yra mokytojų ir atsargos mokytojų trūkumas. Daugelis jų meta mokytojų įrašą nuo laisvės kilnojimo. Tiesiogiai kenkia ne tik mokytojų, bet ir mokinių. Ypač kenkia dažniau atsargos mokytojų pasikeitimas.

Amerikoje buvo susidariusi taisyklė, kad mokykloms rūpinasi valstijos ir savivaldybės. Tačiau federalinė valdžia, esanti prezidentu John F. Kennedijui, pradėjo teikti mokykloms federalinę paramą, tikslu įvesti jėgų disgregaciją. Atsirado brangios mokinių vežiojimo programos integracijos tikslais, visai paneigiant apylinkės mokyklų principą.

Kalbant apie integraciją, vienas baltasis mokytojas pareiškė, kad juodasis mokytojas yra toleruojamas baltųjų mokyklose, gi baltieji juodųjų mokyklose nėra toleruojami. Atsargos mokytojai dažniausiai atsako dirbti juodųjų mokyklose, kadangi jos nėra saugios ir tą nesaugumą sudarė mokiniai bei aplinka.

Čia tenka pabrėžti, kad kadaise mokslininkai tvirtino, kad už 100 metų Amerikoje nebus jokių rasinių problemų, nes vyks ta savanori integracija. Privertina integracija tą procesą

sustabdė, nes amerikiečiai prievartos nemėgsta ir jai priešinosi.

CHICAGOS UPĖ UŽTERSTA P.C.B. CHEMIKALU

CHICAGO, Ill. — Rasta, kad Chicago upės dugnas, tarp Grand ir Chicago Ave., yra užterštas. Šioje vietoje Chicago Tribune dienraštis stato \$150 milijonų vertės laikraštinių popieriaus įmonę. Suradimas užteršimo PCB sustabdė šioje vietoje kasinėjimus, nes šis chemikalas yra pavojingas sveikatai.

Valdas Adamkus, E.P.A. rajoninis administratorius, pareiškė, jog Waukegano uostas yra daug daugiau užterštas negu Chicago upė. "Aš visai ramiai galiu miegoti dėl tokio užteršimo. Aš nematau, kad toks užteršimas šiuo momentu pakenktų sveikatai. Bet mes dėsime visas pastangas PCB chemikalų sumažinimui; be to, šios upės vanduo nenaudojamas gerimui ar kitiems reikalingam", baigė pareiškimą V. Adamkus.

PCB chemikalų koncentracija Chicago upėje buvo rasta 164 dalys per milijoną. O leistą yra tik 50 dalių per milijoną.

CHUN LAIMEJO PIETŲ KOREJOS PARLAMENTA

SEOUL, P. Korėja. — Pietų Korėjos prezidentas Chun Doo Hwan laimėjo rinkimus į parlamentą. Pietų Korėjos parlamente yra 276 narių. Praeitą trečiadienį prezidento vadovaujama Demokratinė Teisėtumo partija pravedė į parlamentą 151 atstovą. Jis, pravedęs daugiau negu pusę atstovų, galės sudaryti vyriausybę, kuri nepriklausys nuo jokios mažumos.

Atrodo, kad dabar kraštas galės grįžti į normalias vėžes. Kada buvo nušautas prezidentas Park, visame krašte kilo suirulė. Atrodė, kad valstybė negalės rasti reikalingų priemonių toliau tvarkytis.

Prezidentas Reaganas nemano, kad Sovietų karo jėgos okupuos Lenkiją. Sovietų valdžia taip užtvirtino prezidentui. Reaganas informuotas apie rusų karo jėgų judėjimą Lenkijos pasienyje.

Chicago burmistrė Jane Byrė ėmėsi drąsaus žingsnio — ji nutarė apsigyventi Cabrini-Green dangoraižyje, kurį valdė mušeikos ir plėšikai.

Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė atstovauja Lietuvą

Vasario mėnesį Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė dalyvavo ir kalbėjo penkiuose skirtinguose Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventės minėjimuose.

Lietuvos generalinė konsulė J. Daužvardienė dalyvavo P. Afrikos gen. konsulo ir žmonos išleistuvėse. Į šleisťuves į Washingtono buvo atvykę P. Afrikos ambasadorius Sole ir žmona. Gen. konsulas Kalk, žymus juristas ir buvęs P. Afrikos parlamento narys, buvo specialiai paskirtas aildaryti naują P. Afrikos konsulatą Chicagoje. Per 4 metus konsulato veikla buvo taip plačiai išvystyta, kad dabar reikalinga turėti 30 tarnautojų štabą. Gen. konsulo ir jo žmonos santykiai su mūsų generaline konsule buvo itin draugiški, nes jų abiejų tėvai buvo gimę ir augę Lietuvoje. Oficialiuose ar privačiuose pobūviuose ar posėdžiuose p. Kalk visuomet kreipdavosi ir pristatydavo p. J. Daužvardienę kaip "My Consul".

Išleistuvėse dalyvavo ir solistė Dalia Kučienė. Gen. konsulas ir žmona buvo dalyvavę jos naujos plokštelės pristatyme Arts Club patalpose, ir buvo įsigiję jos plokštelę.

1982 m. liepos mėnesį Chicagoje įvyks grandiozinis Tarptautinis Muzikos festivalis. Festivalio organizatorium ir direktorium paskirtas Thomas C. Willis, laikinai pasitraukęs iš Chicago Tribune muzikos kritikos pareigų. Apie festivalio planus p. Willis išsamiai informavo Chicago Konsulinio komiteto narius jų mėnesiniame posėdyje. Jis kvietė konsulę atstovaujamą valstybę dalyvauti festivalyje.

Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, paaiškinusi, kad dėl Sovietų okupacijos neįmanoma iš ok. Lietuvos atkviesti ansamblių ar muzikų, pasiūlė įjungti vietos ansamblių bei lietuviškus muzikinius talentus į festivalį. P. Willis pasiūlymą priėmė, komentuodamas, kad jam yra žinomi Chicago Lietuvių Operos aukšto kalibro pastatymai.

EILINIŲ ŽMONIŲ NUOMONĖ

CHICAGO, Ill. — Viena Chicago sveikinimo kortelių bendrovė pasiuntė keletą posakių lipinamų ant mašinų atitrunkos 137 Maryland valstijos Sofierius atrinkti patinkamiausius. Daugiausia balsų gavo šie:

- Mano tėsti į namus alga nenuncė manęs iki namų;
- Ar pamėni, kai oras buvo švarus, o lytiniai dalykai nešvarūs?
- Sekso instruktorius: pirmoji pamoka yra veltui.
- Darbo sekretoriaus raštinė pranešė, kad nuo š.m. kovo 31 d. nutraukiamos Chicago skirtingos lėšos apmokymui jaunimo profesijai. Šie fondai buvo įsteigti 1969 metais, bet dabar, biudžeto apkarpius, šios sumos išbrauktos.
- Ieškojimas naujų naftos šaltinių Amerikoje padarė eilę žmonių turtingais, ypač vagis, kurie pralobė vogdami įvairius gręžimo įrankius. Per metus pagavama įrankių už 250 milijonų dolerių, praneša Independent Petroleum Assn. of America.

RADO MONTEZUMOS AUKSO GABALĄ

MEKSIKA, sostinė. — Statybos darbininkas, bekasdamas pamatus naujiems banko rūmams, rado 4 svarų aukso gabalą. Specialistai apžiūrėję priėjo išvados, kad tas auksas priklausė Montezumai. Jis turėjo keli didelių aukso gabalus, bet ispanai, prieš 480 metų užėmę Meksiką, pagrobė jo aukso atsargas. Jie pagrobė Montezumos auksą, o vėliau ispanai vogė auksą vienas nuo kito.

Specialistai apskaičiavo, kad darbininko rastas auksas vertas 32,000 dolerių. Vargu, ar darbininkas tą auksą gaus, nes gamtos turtai yra Meksikos prezidento žinioje. Prezidentas svečiams rodyti Meksiką rastą auksą gabalą, priklausiusį atėkų imperatoriui Montezumai.

MASKVA BIJO GALINGESNĖS AMERIKOS

MASKVA, Rusija. — Sovietų komunistų partijos organas Pravda tvirtina, kad Reagano administracija padidino JAV ginklų gamybą, norėdama nukreipti nepatenkintų gyventojų dėmesį nuo sunkių visuomeninių problemų. Pravda tvirtina, kad Amerika visvien nebūna tokia galinga, kokia yra Sovietų Sąjunga.

Laikraštis pažymi, kad JAV nori jėga valdyti naftos ir retų metalų versmes, bet jai nepavyks pasiekti savo tikslo. Pravda nurodo, kad amerikiečiams labiausiai rūpi Persijos įlankoje esančios naftos versmės ir Afrikos centre esantieji vario klodai.

Kodėl rusai tiek apsiginklavę, tai Pravda nepasako. Nieko neatsako ir į JAV teigimus, kad įsiveržimas į Afganistaną ir grobuoniška rusų politika turėtų ko bendro su Sovietų didėjantiu apsiginklavimu.

BANDO BAIGTI VASKŲ KOVAS

MADRIDAS. — Naujas Ispanijos premjeras Leopoldo Calvo Sotelo įpareigojo Ispanijos kariuomenės vadovybę baigti kovas tarp vaskų katalikų nacionalistų ir civilinės gvardijos. Vaskai labai nekenčia civilinės gvardijos ir jie naudoja kiekvieną progą plūti civilinės gvardijos kareivines.

Naujas premjeras nutarė keisti taktiką. Vietoj civilinės gvardijos, jis nutarė įpareigoti kariuomenės vadovybę vaskams teroristams suvaldyti.

Vaskų autonominės valdžios vadovas Carlos Garaicoechea po pasitarimo su nauju premjeru pasidžiaugė šiomis pakaitomis. Jis sutiko, kad vyriausybė turi pilną teisę sekti ir bausti teroristus, bet kartu įspėjo, kad vaskai netoleruos ispanų kareivių įsikišimo į savo piliečių vidaus reikalus ar į savo autonominę valdymosi formą.

— Chicago policija yra pasiūlysi iškirsti kiekvieną Cabrini-Green pastatą būtų ir išsivežti kiekvieną turimą žmogų.

PREZIDENTAS REAGANAS DAR KARTĄ ĮSPĖJO SOVIETŲ VALDŽIA

SOVIETŲ, ČEKŲ IR VOKIETŲ KARO JĖGOS PRATĖSĖ MANEVŖUS LENKŲ TERITORIJOJE

VARSUVA, Lenkija. — Ketvirtadienio rytą Lešek Valensa įsakė Bydgosčio darbininkams nestreikuoti penktadienį 2 valandą, kaip buvo iš anksto numatyta. Lešek Valensa norėjo gen. Jeruzelskiui parodyti, kad darbininkai gali nestreikuoti, jeigu yra galimybė tartis su vyriausybės atstovais.

Ketvirtadienio vakarą gen. Jeruzelskis vyriausybę buvo pažadėjęs susitikti su Valensos vadovaujamos Solidarumo unijos atstovais. Jie turėjo aptarti ir antradienio streiko reikalą. Darbininkai nieko nereikalavo, bet norėjo, kad vyriausybė suvaldytų vidaus reikalų ministrų ir grupę policininkų, be jokio pagrindo sumušusių 27 Bydgosčio darbininkus.

Tą reikalą turėjo aptarti ketvirtadienio vyriausybės ir unijos vadovybės susirinkime. Bet Solidarumo unijos atstovus nušėbino vyriausybės pranešimas, kad ketvirtadienį jokio pasitarimo su unijos atstovais nebus. Valdžios vicepremjeras Rakovskis nepasakė, kada tas susirinkimas turės įvykti. Šitas valdžios nutarimas tiek paveikė Valensą ir kitus unijos atstovus, kad jie atšaukė anksčiau duotą pažadą ir patarė venktadienį prarasti įspėjimą streikui. Unija patarė streikuoti ne tik Bydgosčio srityje, bet ir visame krašte. Solidarumo unijai priklauso 10 milijonų lenkų darbininkų ir jie, vis penktadienį turėjo streikuoti 4 valandas.

Vicepremjeras Rakovskis pranešė Valensai, kad gresia didelis Sovietų karo jėgų invazijos pavojus. "Jokios invazijos aš nebijau... Aš vis vien visą laiką kovosiu už tai, kad niekas ne muštų darbininkų..." piktai atsakė Valensa.

Pasiekė, kad Sovietų karo jėgos manevruoja rytinėje Lenkijos provincijoje. Gen. Jeruzelskis vadovauja lenkų karo jėgoms, esančioms Lenkijos pasienyje. Dalis lenkų karių dalyvauja manevruose, o kiti kariaus saugo Lenkijos pasienį. Lenkams sukėlė didelio rūpesio Sovietų karo jėgų vadovybės nutarimas pratęsti manevrus Lenkijoje.

Lenkų valdžia ketvirtadienį laukė premjero Jeruzelskio Varsuvoje, bet jis nutarė pasilikti pasienyje ir daryti, kad Sovietų karo jėgos neįsiveržtų į krašto gilumą.

Valensa atsisakė į visą Lenkiją, jog antradienį streikuoti, kad valdžios agentai nemuštų darbininkų. Tuo tarpu komunistų partijos gen. sekretorius St. Kania kviečia komunistų partijos Centro komiteto posėdžio, kad alleistų vidaus reikalų ministrą, išprovokavusį bereikalingus streikus.

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas, informuotas apie Sovietų karo jėgų nutarimą

JUOKDARĖ C. BURNETT LAIMĖJO \$1.6 MILIJONŲ

LOS ANGELES, Cal. — Komediante Carlo Burnett, apskundusi National Enquirer už šmeižimą, laimėjo bylą ir \$1.6 milijono dolerių. Ji buvo pareikalavusi \$10 milijonų, bet teismas priteisė sumokėti jai \$1.6 milijono. Ji būtų buvusi labai patenkinta, jei būtų ir mažesnę sumą laimėjusi. Jai buvo svarbiau pripažinti minėtą žurnalo kaltę, kad rašė apie ją neteisybę ir ją skaudžiai įžeidinėjo, pristatydamas komediante kaip girtuoklę ir netvarkos kelėją. Minėtas žurnalas vėliau atsiprašė, bet tą padarė labai nenoriai, paskirdamas tik kelias eilutes teisėbei aprašyti.

Carol Burnett sakė, kad gautą sumą ji išdals įvairioms palėpą teikiančioms organizacijoms. Žurnalas žada nuosprendį apeliuoti.

TRIJŲ METŲ MOKESČIŲ MAŽINIMAS TEBĖRA GYVAS

WASHINGTON, D.C. — Nors Kongreso Ways and Means komiteto pirmininkas Dan Rostenkowski paskelbė, kad prez. Reagano mokesčių mažinimo planas yra atmetamas ir yra palaidotas, tačiau vis daugiau atsiranda jo rėmėjų. Senato daugumos vadovas Howard H. Baker Jr. (R., Tenn.) pareiškė, kad planas turi būti įgyvendintas. Vieni metai yra per trumpas laikotarpis. Todėl reikia trijų metų, sumažinant po dešimt nuošimčių kiekvienais metais.

Apie plano priėmimą yra optimistiškas atstovas Barber B. Conable, respublikonas iš New Yorko, Ways and Means komiteto narys. Biudžeto direktorius David A. Stockman pareiškė Kongreso biudžeto komitetui, kad prez. Reaganas vetuos kitus mokesčių mažinimo planus.

— Notaras ir žurnalistas Anatolijus Čepulis išvyko į Louis Berg ligoninę sveikatos tikrinti.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$541.

ma pratesti manevrus lenkų teritorijoje, pasiuntė dar vieną įspėjimą Sovietų valdžiai apie įvykus Lenkijoje. Prezidentas pataria Brežnevui nesiųsti Sovietų karo jėgų į Lenkiją, jei nenori dar labiau pabloginti abiejų valstybių santykių.

Iš Lenkijos ateinančios žinios sako, kad dalį gyventojų yra apėmusi baimė dėl Sovietų karo vadų pratestų manevrų Lenkijos pasienyje. Tačiau žvalgybos pranešimai sako, kad Varšuvos pakto valstybės neturi sutraukusios didesnių karo jėgų Lenkijos pasienyje.

KALENDORELIS

Kovo 28: Jonas iš Kapistrano, Krivulė, Meldutis, Vasaris.

Kovo 29: Kirilas, Rauda, Egilė, Kernius.

Kovo 30: Anelė, Petras Regalietis, Dorgailė, Rykis, Danulis.

Saulė teka 5:42, leidžiasi 6:11. Oras apgiedra.

J. Šoliūno vedama politika daro gėdą ir kenkia lietuviams

Visi geros valios ir didesnės politinės išminties lietuviai yra tiesiog pritrenkti J. Šoliūno, Draugo redaktoriaus, vedama politine priešais akcija prieš JAV valdžią ir patį Prezidentą. Dauguma lietuvių pasisako prieš šitokią J. Šoliūno politiką, ją smerkia ir pačiam J. Šoliūnui daro užtarnautą priekaištą. Šitokia jo politika nieku geru nepateisinama ir, kas svarbu, ji jėkū būdu yra nesuderinama su Lietuvos laisvinimo reikalu. Šitoks Šoliūno politikavimas yra tik kenkimas Lietuvos laisvinimo reikalui. Tai tik vanduo ant Maskvos komunistų propagandos malūno.

J. Šoliūno straipsnis, pavadinamas "DIEVO GREIČIU — PO NIA PREZIDENTE" yra atspausdintas Draugo vedamajame š.m. vasario mėn. 21 dienos laidoje. J. Šoliūnas, šiam straipsnyje prisidėjęs liberalinės spaudos citatomis, varo opozicinę politiką prieš JAV valdžią, nevengdamas ciniskių priekaištų pačiam prezidentui. Šoliūnas JAV prezidento sudarytą valstybės valdžios kabinetą pavadina tik milijonierių klubu, dedasi dideliu politikos išmintium ir priekaištauja prezidentui, kad, esą, jis nemokas pasirinkti sau padėjėjų, kad jis yra pasirinkęs tik prekybinių bendrovių žmones.

Be gėdos, atsakomybės jausmo, prikiša prezidentui už prezidentinių iškilnių — inauguracijos eleganciją, puošnumą. Ašveit, J. Šoliūnui būtų geriau patikę, jei JAV prezidentas inauguracijos metu būtų dėvėjęs Stalino stiliaus batus, o ponias prezidentienę — anuomet kaktusių dėvėtus naktinius marškinius Lietuvos teatre. Šitokia prielaida yra pateisinama, nes J. Šoliūnas savo straipsnyje naudoja komunistinės propagandos žodyną, kaip "milijonieriai", "laudis", "turtinėjai", "vargšai" ir t.t.

J. Šoliūnas daro užmetimą prezidentui, kad prekybinės

bendrovės padiktavo naujam prezidentui naują krašto programą. J. Šoliūnas šitaip tarią: "Washingtono sostan atsisėdus naujam prezidentui — geriausia jam draugui (suprask milijonierių) — staiga jie pradėjo "šaudyti nuo šlaunies".

J. Šoliūnas šitaip pajuokia prezidentą, tarsi jis būtų buvęs koks revoliucionierius ir tik ginklu rankoje, revoliucijos dėka įsitvirtinęs JAV valdžioje, kada dabartinis prezidentas R. Reagan buvo Amerikos žmonių daugumos balsų išrinktas kaip žinomas antikomunistas, pasirengęs pastoti kelią Maskvos komunistų ekspansijai pasaulyje. Bet gi, nežiūrint realybės ir tiesos, J. Šoliūnas varo politinę akciją prieš JAV vedamą politiką, tarsi būtų komunistas ir rašytų Maskvos komunistų kontroliuojamoje spaudoje, ką yra pastebėjęs ir savaitraštis "Dirva", skyrįje "Iš kitos pusės". (Žiūrėti š.m. kovo mėn. 19 d. laidoje.)

Ar J. Šoliūnas šitaip "pagarvina" įtakingiausius pasaulio politikus ir Lietuvos laisvės draugus? Tai tik didelis politinis skandalas, tik visiems lietuviams didelės negarbės užtraukimas. Tenka J. Šoliūnui pastebėti, kad jei jis šitaip būtų postringavęs Maskvoje prieš Maskvos satrapus, tai jo vartojamų citatų priedanga tikrai jo būtų neišgelbėjusi: seniai jau jis būtų uždarytas už kalėjimo grotų. Tad ponui Šoliūnui tenka patarti, kad jis, atsiklaupęs, padėm ponui Dievui padėkoti, kad jis šiandien yra ne Maskvoje, ne "usijoje", bet jo taip nekenčiamoje, šmeižiamoje Amerikoje.

Negalima nuo priekaišto, kaltės atpalaiduoti ir Draugo dienraščio vyriausius redaktorius ir pačius šio dienraščio leidėjus — vienuolius marijonus, kurie leidžia šitokių politinių Šoliūno straipsnių spausdinti Drauge, niekinant JAV valdžią ir

M. ŠILEIKIS Karvės sode (Dabar šioj vietoj O'Hara Aeroportas)

prezidentą. Reikia žinoti, jog dienraščio vedamasis yra laikraščio politinis veidas, reprezentuojantis jo politinę kryptį.

Tad A. Svilonis, žinomas publicistas ir įvalgus išsivijos organizacinio gyvenimo komentatorius, Naujienų dienraštyje padaręs J. Šoliūno straipsnio tikslų analizę, pareiškęs savo komentarus, giliu susirūpinimu užklausa Draugą: "Nejaugi Draugo vedamoji linija būtų opozicijoje dabartinei Amerikos valdžiai ir jos prezidentui?" (Žiūr. Naujienos, š.m. kovo mėn. 11 d. laidoje.)

J. Šoliūno sukeltas politinis skandalas Drauge yra visai rimtas reikalas, jis liečia visus lietuvius, nes Draugo leidėjai oficialiai skelbia, kad Draugo dienraštis yra Laisvojo pasaulio lietuvių dienraštis. Bet lietuvių dauguma yra demokratinio nusistatymo ir šie J. Šoliūno išpuoliai jiems yra svetimi.

Kyla gyvas reikalas lietuvių

daugumai atsiriboti nuo Draugo ir jo redaktorių vedamos priešiškos politikos prieš esamą JAV valdžią ir prezidentą. Ir šiam uždaviniui atlikti yra kompetentingi tik mūsų politiniai veiksniai ALTA ir VLIKas. Tylos akveju patys veiksniai gali pakliūti ir labai nemalonia

situacija: jiems pasibeldus į Baltųjų Rūmų duris Lietuvos laisvinimo pagalbos reikalui, šios durys gali būti piktai užsitam uždaviniai: atlikti yra kompetentingi tik mūsų politiniai veiksniai ALTA ir VLIKas. Tylos akveju patys veiksniai gali pakliūti ir labai nemalonia

J. Guoda

Diena, kada bičiulis akim pamerkė

Kai minutės monotoniskai tikėjo, Sovietų karo laivynas neatlaidžiai, nepermaldausiam slinko artyn prie JAV karo laivyno blokadės Kubos pakraščiais. Prezidentas John F. Kennedy tvirtu ryžtu, didėjančiu tempu, kaip ir jo padėjėjų kadras, nekantriai laukė kabineto kambaryje konfrontacija gresiančių žinių. Tai buvo 1962 m. spalio mėn. 21 d., trečiadienio rytą... aštuontą dieną po Kubos krizės.

Prieš tai, pirmadienio vakarą prezidentas Kennedy savo kalboje į tautą per televiziją buvo atidengęs paslaptį, kaip Sovietai skubiai buvo pasistatę Amerikai rimtai gresiančių balistinių sviedinių įrengimus Kuboje. Jis griežtai pareikalavo juos nugrianti ir visą maštą išvežti iš Kubos, vienkartinį paskelbdamas duotą įsakymą Amerikos karo laivams trukdyti Sovietų laivams į Kubą įvežti ar išvežti bet kokius geležies padarus. Jo žygis tuo momentu buvo, galima pasakyti, tinkamiausias, bet ir rizikingas, nes galėjo užžiebtį branduolinio karo kibirkštį tarp didžiųjų valstybių.

Amerikos karo jėgos buvo pilnumoje paruoštos pasitikti pavojaus galimybes. Karo laivai jau buvo sudarę ir karantiną, kuris būtų turėjęs pradėti veikti tą trečiadienį, 10 valandą ryto. Berekėjo tik įsakymo. Kabineto kambaryje susirinkę, prezidentas Kennedy ir jo padėjėjai studijavo gautą piktą N. Kruščiovo įspėjimą apie duotą įsakymą Sovietų karo laivams nepaklusti jokiam Amerikos karo laivų įsakymui sustoti. Jau beliko tik viena išlaida... Essex lėktuvnešiu ir kitoms karo laivams atidaryti ugnį, kada atėjo žinia, kad du Sovietų laivai priartėjo prie karantino linijos. Vienos valandos laiku JAV karo laivai rusų laivams pastoję kelią. Tuojau atėjo dar ir kita, labiau jaudinanti žinia, kad tie Sovietų laivai buvo lydimi ir povandeninio laivo. Įtampa dar labiau padidėjo, padėtis pasidarė ypatingai įtempta.

Ar jau ir nėra kitos išlaidos, kad būtų galima išvengti to pirmojo smūgio su povandeninio laivo, įtampa dar labiau padidėjo, padėtis pasidarė ypatingai įtempta.

Ar jau ir nėra kitos išlaidos, kad būtų galima išvengti to pirmojo smūgio su povandeninio laivo, įtampa dar labiau padidėjo, padėtis pasidarė ypatingai įtempta.

Ar jau ir nėra kitos išlaidos, kad būtų galima išvengti to pirmojo smūgio su povandeninio laivo, įtampa dar labiau padidėjo, padėtis pasidarė ypatingai įtempta.

Ar jau ir nėra kitos išlaidos, kad būtų galima išvengti to pirmojo smūgio su povandeninio laivo, įtampa dar labiau padidėjo, padėtis pasidarė ypatingai įtempta.

sirinkimo, — atsakė sekretorius Robert McNamara. — Yra duota informacijos mūsų laivams vengti konfrontacijos, jei galima. Bet turime būti ir pasiruošę visokioms galimybėms. Minutės slinko iš lėto, rimtas prezidento veidas, pridengtas tvirtai sugniaužta kumštini... kartais ir vėl laisvai ištiestu delniu. Atrodė, ir akys labai liūdno.

— Nejaugi pasaulis jau ir bus priėjęs iki to, kad turės būti suimtas? — vėl paklausė prezidentas. Rytą, 10 val. 25 min. atėjo žinia, kad 20 Sovietų karo laivų priartėjo prie karantino linijos ir sustojo. 10 val. 32 min. buvo gauta žinia iš Amerikos karo laivyno slaptosios žinybos, patvirtinanti tų 20 laivų sustojimą, tik ne visai arti, kaip buvo pasakyta pirmojoje žinioje, ir kad kai kurie laivai stovėjo nepajudinamai atstumoje, o du pasuko atgal Europos kryptimi ir nuplaukė.

— Mes jau buvome atsistoję akis į akį, — rimtai pastebėjo sekretorius Dean Rusk. — Aš jau pamaniau ir tai, kad tas kitas bičiulis akim pamerkė.

— Dar ir tada visi kabineto dalyviai atrodė kaip kokios skirtingos būtybės, — pridėjo Robert Kennedy. — Pasaulis tarsi būtų buvęs viename momentui sustojęs suktis. Ir tik dabar jis vėl pradėjo suktis aplink.

Žvilgtelėjus į tai, kas pergyvenla, buvo galima pastebėti dalyviuose jausmą, kad tas trečiadienis buvo jau atsisėjęs kulminacijos tašką, nors ir nevisai jau taip... pavojus vis dėlto dar nebuvo visai praėjęs. Įtampa dar vis tęsėsi, kuri dar labiau padidėjo, kada buvo gauta žinia, kad Amerikos lėktuvai, skrieję virš Kubos sekmdienį, buvo pašautas, o pilotas užmuštas. Vėlesnės žinios sakė, jog ir svaidinių mygtuką pats Kubos diktatorius paspaudęs.

Ir tik la sekmdienį ta baigėsi įtampa šiek tiek atslūgo, kada iš Sovietų buvo gauta žinia, sutinkanti nūgrauti sviedinių įrengimus ir visą mantą iš Kubos išvežti.

Taip, tad, baigėsi baisioji to trečiadienio Kubos krizė, paliko įtampa, kuri ir šiandien tebėra įsijusi. Kol žmonija nesuipras ir nepaliaus komunizmo progadanai tikėti, tol pasaulis

DETROITO NAUJIENOS

KAZIUKO MUGĖ

Skautų Kaziuko mugė įvyko 1981 m. kovo mėn. 22 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Mugė atidarė ir kaspinę perkirpo parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiunevičius. Po trumpo atdaromojo žodžio, pasveikinęs skautų vadovybę, pasidžiaugė jų pozityviais darbais.

Gabijos ir Baltijos Tuntų vadovybės kruopščiai pasiruošę ir prigaminę įvairių eksponatų, kuriuos parodavinėjo prieinamomis kainomis.

Galima ryškiai pastebėti, kad keičiasi skautų veidai, nes jau priaugo iš jaunimo daug jaunų vadovų. Senesnių skautų dar yra, bet jaunesnieji senesnius vadina "old fashioned". Aiškiai pastebima, kad be senųjų techniški sunkesni darbai nebeatfiekami. Anksčiau, būdavo, mugėje statomi namukai, pagražinti lietuviškais ornamentais priegonkiai, ant stogo žieglėliai; dabar to jau nebedaroma. Įvairūs medžio drožiniai ar paveiklėliai su kabinami ant placios lentos, arba, paprasčiausia, ant statulų. Salės scenoje įrengtoje užkandinėje, buvo galima gauti šiltų blynų. Ant grindų laimėjimų stalas su daugybe dovanų; kitas laimės stalas su po. nias Balandienės napoleonu ir kitų ponių padovanotais pyragais.

Be abejo, buvo nemažai ir laimėtojų, kurie grįžo patenkinti namo. Pagrindinėje vitrinėje gausu bulvinių didžiulių, dešrų su kopūstais, kava ir pyragais. Nei vienas alkanas negrįžo namo. Ta proga buvo išleistas aštuonių lapų Gabijos Leidinlis. Mugė panaši kaip kad pernai. Žmonių buvo daug, o prie maisto stovėjo net eilės. Reikia skaičiuoti mugę pavykusia. Rengėjai — Gabijos ir Baltijos Tuntų vadovybė.

MIRĖ A. KAVALAS-KAVAILIAUSKIENE

Antanina Kavalas, gimusi 1898 metais Lietuvoje, Slavikų valsė, Šakių apskr., mirė 1981 m. kovo 12 d. Detroito, Vėlo. nės buvo pašarvota Vl. S. Bauda laidojimo koplyčioje. Laidotuvėmis rūpinosi Y. Zapackienė. Rožinė sukaib. jo kun. Kazimieras Simaitis.

A. Kavalas iš Lietuvos atvyko į Kanadą 1922 m. Po kelių metų, persikėlė gyventi į Ameriką, Detroitą. Dirbo įvairiose įmonėse ir neblogai gyveno. Priklausė Lietuvių klubui, Susivienijimo 352 kuopai, Šv. Jurgio Jūrų šaulių kp. ir Moterų klubui.

Atsiveikė su velione žodį tarė šv. Jurgio kuopos vicepirmin. Mykolas Abarius, o artimųjų ir draugų vardu — Antanas Vaitėnas.

Po gedulingų maldų šv. Antano parapijos šventovėje kovo mėn. 14 d., nulydėta amžinam poilsiui į Holy Sepulchre kapines. Nulūdę liko: sūnus Čicagose su šeima ir kiti giminės bei draugai Amerikoje ir Lietuvoje.

Antanina, išsėkė ramybėje! Ant. Sukauskas

BANDYS LAISVINTI VIETNAMO BELAISVIUS

ORLANDO, Fla. (AP). — Grupė buvusių Green Berets' dalinio karių buvo susirinkusi ir nutarė ruošti misiją į Vietnamą išlaisvinti bent vieną karį, tebekintą ten belaisviu. Planas turi būti įvykdytas šio JAV valdžios žinioje ir be pačios grupės vadovauja būties sėdinti dalinio vadas plk. lttn. Beauregard Gritz.

Operacijos kodas yra AVA — Akcija Vitali Amerikai.

— Numatoma JAV užauryti 18 atomu varomų jėgainių. Taip pat nutarta sulaukyti kitų atomo jėgainių statybą.

ŽMOGUS IR GYVATĖ

Pas žmogų atslinko gyvatė. Ir prašęs priimti į namus. Ji gyventi dykai nenorėjo. Ir siūlė dabort jo vakus. Duona skanesnė, kai gauta už darbą. (Visi pripažįsta moralės tos svarbą). "Žinai aš", ji sakė, "kaip blogas mūsų vardas; Žmonės vis sako, kad esame blogo mes būdo. Kad senovėjęs paskleistas gandas. Būk savo vaikus mes žudom, Kad dėkingumo neįsigaugiam. Ir pražūdyti nešam, kai siaučiam. Tas gali būti tiesa, bet drįstu sakyti, Kad anaipol nesu aš tokia netikus; Neįkandau aš nieko net be maisto palikus; Ir aš taip biauuriuosi žala daryti, Kad net savo geluonį ištraukti sutikčiau. Jei be jojo gyva tik likčiau. Aš įrodysiu savo ištikimybę, Kai dabosi aš tavo vaikus".

Atsakė žmogus: "Jei tai ir teisybė. Negaliu įsileisti tavęs į savo namus. Kai gyvatės išgirs apie šį sutikimą. Jų šimtai panorės mus tada aplankyti; Bus tokių, kurios žala vaikams galės padaryti. Todėl negaliu patikėti tau savo likimo; Esu tikras, kad geriausia gyvatė Yra mums spąstai, kuriuos velnias pastatė".

Ar supratot tėvai, ką pasakyt aš norėjau? (Vytautas Petrakis, PASAKYČIOS, 247 psl., kaina \$3, gaunama Naujienose.

nei gerovės, nei taikos nesuilingauks, nes komunizmas nėra žmonijai tik nelaimė ir todėl, kaip toksai, nėra ir negali būti toji, tos ideologijos vadų pažadėtoji ateities banga. Gi Kremiaus galingųjų vadų įsitikinimas, kaip matome, mažiausiai abejojantis tos sistemos išlaidų kymu, yra paremtas tik neįvyk-

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held in maturity of 5 years (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

PASTABOS IŠ TOLO

Užuojaus vertas lietuvis lėktuvo grobikas

Amerikos (lietuviškoje) spaudoje pastarosiomis savaitėmis plačiai nuskambėjo tariamo lėktuvo grobiko lietuviškas vardas Victor M. MALASAUSKAS, kuris tikrai vėliau pasirodė yra lietuviškas, nes tas įtariamasis lėktuvo grobikas tikrai yra lietuvis VIKTORAS MALASAUSKAS. Ir ne bet koks lėktuvo grobikas: lietuvis "dypukas", Amerikon atvykęs su tėvais iš Lietuvos (tėvai čia jau mirė). Amerikoje baigęs aukštųjų fizikos mokslus piln laipsniu (kažkuriam amerikiečių laikraštyje jis buvo pavadintas "dr. hijacker" ir dar kitame, kad pagal FBI pareikšimą jis yra "lietuvių kilmės natūralizuotas (Amerikos — V.B.) pilietis. Kad jis yra lietuvių kilmės — tikras dalykas.

Jis "pagarsėjo" po jo kovo 6 d. Los Angeles aerodrome mėgintu Continental b-vės lėktuvo su apie 100 keleivių pagrobimu, kuris nepavyko, ir Viktoras Malasauskas turėjo kapituliuoti prieš policijos pareigūnus, kai paaiškėjo, kad besiderant su FBI valdininkais dėl kapituliacijos, ne tik lėktuvo įgula, bet ir visi keleiviai patylomis, jam beveik nepastebint, iš lėktuvo jau buvo pabėgę.

Gana kvailos, lėktuvo grobiko atžvilgiu, aplinkybės, rodančios jo visišką nesuįsigrąžinimą lėktuvo grobimo planuose. Jau vien ta aplinkybė, kad reikalavo trijų milijonų dolerių ir malūnsparnį už įkaitų (keleivių) paleidimą, sako, kad "hijackerio" galvoje buvo su tikrove nesuderinamų elementų: kur, gavęs tris milijonus dolerių, su malūnsparniu gali pasprukti? Jei-gu iš viso...

Drama aerodrome tęsėsi vienuolika ir pusę valandos, baigėsi be šūvio ar kokio sužeidimo įkaitams ar policijos valdinin-

kams, net ir pats grobikas pasidavė sveikutėlis. Teisėjas, kurio žinion suimtasis pateko, įsakė kalemą laikyti be užstato, nes V. Malasauskas gali būti "pabėgimo rizika". Jau per pirmąjį tardymą suimtas pasisakė, kad nieko apie lėktuvo pagrobimą neprisimena, tik tiek atsimenas, kad vykęs aerodromas...

V. Malasauskas buvo vedęs, turi du vaikus (dabar jau studentai), su žmona atsiskyręs, gyvena brangiam bute vienas, turėjo atsakingo mokslninko darbą (paskutinė alga net 46,000 dolerių metams), bet visai neseniai dėl kažkurių priežasčių iš darbo buvo atleistas. Sakoma, ta aplinkybė prisidėjo prie tokio kvailai sugalvoto žygio — lėktuvo grobimo. Pirmasis teisme jo kaltinimas numatytas kovo mėn. 23 d.

Kiek liečia jo santykius su Los Angeles lietuviams, tai pasirodo, kad jis čia turėjo pažįstamų, ar net ir draugų, su kuriais karis nuo karto sužadavo teisingą. Yra čia jį pažįstancų net iš "dypukinių" laikų, kai atvyko Amerikon.

Los Angeles kalėjime, kur V. Malasauskas laikomas ir labai atidžiai saugomas, jau du kartus jį aplankė mūsų parapijos klebonas prelatas J. Kučingis, kuris mano klausiamas papasakojo, kad kai pirmą kartą V. Malasauską kalėjime lankė, tai su juo beveik nebuvo galima susikalbėti, nes Malasauskas visą laiką labai verkęs. Tada dar nebuvo su "geležiniais panečiais". Bet kai už kelių dienų prelatas J. Kučingis vėl nuvyko kalėjimui Malasauską lankyti, rado jį stipriai "surakintą", nes Malasauskas laikomas įtariamu, kad galis nusižudyti. Bet šį kartą jau nebeverkė, buvo galima su juo susikalbėti, nors prelatui vistiek dėsė, kad nieko apie "dypukinių" lėktuvo grobimą, neatsi-

Dail. Jurgis Juodis

"Ave Maria"

mena. Prelatas sako, jog kai jis (prelatas) Malasauskui pasakojo apie įvykį, tai atrodė, pagal prelato žodžius: "...kad viso to įvykio autorius ne jis, bet aš", — taip Malasauskas buvo suinteresuotas prelatu pasikojimu, lyg jis būtų apie tai nieko negirdėjęs. Prelatas Kučingis kalbiniui nunešė knygų pasiskaitymui, jį dvasiškai suramino, paguodė, taip, kad atrodė, jog kalbėtojas liko dvasiškai kiek atsigavęs, sustiprėjęs.

Lietuvio griebimasis pagrobti lėktuvą Los Angeles lietuvių kolonijoje, savaime aišku, padarė gilią ir labai nemalonų įspūdį. Bet gi su vienu kitu besikalbant, visų jautiama užuojauta ir manoma, kad tas lietuvis "dr. hijacker" nebus nubaustas visu įstatymo svoriu (galėtų gauti 20 metų kalėjimo), bet bus suaršta lengvinančių aplinkybių, jei teisme paaiškės, kad jis tikrai kūrė laikui buvo nuostojęs atminties ir nieko apie įvykį neatsimena. Gaila tokio gabaus ir aukštai iškopiusio mokslineje srityje lietuviu fiziko.

Kada gauname laikraščius?

Beveik visuose mūsų (lietuviškuose) laikraščiuose laiko nuo laiko randame nusiskundimų (skaitytojų), kad laikraščius gauna labai pavėluotus —

10 ar net 14 dienų senumo, kol tie laikraščiai paštu pristatomi iš Čikagos (dienraščiai) arba iš Kanados (trunka mėnuo), kiek geriau su savitaisiais.

Kalbu iš savo praktikos: kartais būna savaitei, kad negauni nei "Naujienų", nei "Draugo". Paskui kitą savaitę gauni visą puodą Čikagos dienraščių — jau pasenusiomis žiniomis. Tai, žinoma, retesni atsitikimai, bet ir šiaip dažnai būna savaitėje po kelias dienas, kai negauni jokio laikraščio, nors žinai, kad ir "Naujienos" ir "Draugas" išleina kasdien ir kasdien paštu Tau išsiunčiami.

Štai pora pavyzdžių: prieškalėdinį "Naujienų" Nr. 247, gruodžio mėn. 23 d., čia Los Angeles gavau gerai sulankstytą ir "sugulėjusį" š.m. sausio mėn. pabaigoje. Kiek greitesnį "Naujienų" Nr. 44, š.m. kovo mėn. 4 d., gavau šiandien, kovo 17 d., be-rasant šias pastabas.

Stebėtina, kad angų kalba laikraščiai ir žurnalai visdėto skaitytojų pasiekia ganėtinai geru laiku.

Taigi, su mūsų lietuviška spauda: nežiūrėt kaip ilgai reikia laukti, bet vistiek gauni. Ką gi daugiau gali norėti iš pašto sistemos, kuri pernai (1980 m.) baigė su 306 milijonais dolerių nuostolių...

Lietuvoje gimusio skulptoriaus angelas saugos Los Angeles uosto vartus

Kur prasideda ir kur baigiasi Los Angeles uostas, negalėčiau tikrai pasakyti, nes tai begaliniai didelis ir tikrumoje apimantis tris miestus: Los Angeles, Long Beach ir San Pedro. Patys didžiausieji laivai, jų tarpe tokios vandenynų žvaigždės kaip "Queen Elizabeth II", keleiviniai arba dabar jau tanklaiviai, viršijantys net 160,000 tonų talpos, yra dažni svečiai, susijantys su San Pedro. To uosto miesto gyventojai sugalvoja nenusileisti kitiems dideliems uostams, turintiems savo patrauklius simbolius: New York — Laisvės Statulą, San Francisco — Aukso Vartų Tilgą (Golden Gate Bridge), Kopenhaga — Jūrų Laumę. San Pedro iniciatorių komisija nutarė prie uosto vartų pastatyti net 50 pėdų aukščio angelą iš marmuro. Kas įdomiausia — to angelo projekta jau parengė architektas DHULA YATRI, apie kurį rašoma (Bay, 3.8.81), kad gimęs "in Lithuania", meno ir skulptūros "master degree" gavo Aukštajame Menų ir Pramonės Institute Italijoje, vėliau profesoriavo Vienos Dailių Menų Karališkojo Akademijoje.

Jo premijuotų darbų, esą, turi įsigiję Belgijos, Italijos ir Lie-

tuvos muziejai. Nuo 1959 iki 1962 m. jis dėsė dailiuosius menus Los Andes de Merida universitete, Venesueloje. Jo angelas čia kainuosias 250,000 dolerių, ir tai esąs geras galvosūkis iniciatoriaus — kaip tuos pinigų surinkti?

Jo premijuotų darbų, esą, turi įsigiję Belgijos, Italijos ir Lie-

Visur gera, Chicagoje geriausia

Ypač šiais laikais žmonės ieško geresnių, patogesnių krašte apsigyvenimui vietų. Labiausiai pensijon išėję žmonės ieško ramiesnių buveinių ir daugelis jas suranda. Tačiau ne visiems tas ir pritinka. Chicagoje dar lengviausia surasti vienoki ar kitoki darbą. Apsipirkimui reikmenimis geriausios progos, nes būna visokių "bargenų", kurių kitur nerasi.

Neveltui yra nukaltas posakis: CHICAGO — SHOPPING MECCA for MIDWEST ir svarbiausia, kad viską čia rasi, ką tik nori turėti įsigijęs. Namų kainos ir butų nuomos — įvairios, tas priklauso nuo gyvenamos apylinkės.

Chicagoje susibūrę didžiausi kultūriniai centrai, parodos, muziejai ir kt. idomybės. Turime patį didžiausią ir jaudiausią pasaulyje O'Hare aerodromą su pridėtiniais Midway ir Meigs oro uostais. Turime didžiausią pasaulyje geležinkelio tinklą, turime didžiausią gėlo vandens rezervuarą — Michigan ežerą, ir kitur pasitaikančios sausros mūsų neliečia. Turime pačią ilgiausią pasaulyje gatvę — Western Avenue. Išvystyta įvairi pramonė, apie kurią neveltui mūsų ankstyvieji ateiviai, rašydami laiškus į Lietuvą savo artimiesiems, dar pridėdavo ketureilį:

Kas gali apsaugoti
Tą Chicagoją brangią,

Kuri savo dūmais
Murzina padangę...

Klestėjo pramonė ir joje daugelis mūsų tautiečių gavo darbus, susidarė pragyvinių, užaugino šeimas ir dauguma ištekliams apsirūpino senatvės dienoms. Dabar dejuojame, kad vis keliame nuosavybių mokesčius, nuolatos brangsta pragyvenimas. Tačiau kitur dar yra blogiau.

Pavyzdžiui, Michigan farmelė, kurios lankas dirvonuoja, mas nuo pat originalių amerikiečių — indėnų laikų, neseniai už ją buvo mokama mokesčių \$180 metams. Deja, 1979 metais jau mokėta \$369, o 1980 metais mokesčiai išsoko iki \$515. Pagaliau, 1981 metais jie jau bus virš 600 dolerių. Ši iliustracija rodo, kad gyvenimas "ant laukų" keleriopai yra pabrangęs, palyginant su Chicago, ir ten tokių patogiųjų nebėra.

Taigi, planuojant apsigyventi, kurioje kitoje vietoje, reikia gerai apsigalvoti, nes, kaip lietuvių sakė: "kartais bėgant nuo vilko užbėgama ant meškos". Dar neseniai visokie ekspertai patarė investuoti santaupas "rural" vietovėse, bet kai ten padanges iškilo mokesčiai ir pragyvenimas labiau pabrango, dabar tą idėją iš savo patarimų katalogo jau išbraukė.

J. J-tis

Padidins socialinės
apdraudės išmokas

WASHINGTON, D.C. — Nuo liepos mėn. 1 dienos išmokami pensininkams čekiai bus padidinti 11.2 nuošimčio. Dabartinio metu krašte yra 36 milijonai žmonių, kurie gauna socialinę apdraudą.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platinimo vajeaus talką!

Prenumeratos pratęsimu, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Už anksto be raginimo pratęsimu savo prenumeratą, taupydama laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuri yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

Platinimo vajeaus proga, palaikydama lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėjamus _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Platinimo vajeaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

ROMANAS

LAURINAVICIUS

404 puslapių. Kaina \$8. Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• SUPERSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FARMINĖS VAISTINĖS • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šikiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesentę, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Madiūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$8.

• KĄ LAUMES LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, Ill. — Šeštadienis, March 28-30, 1984

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusė metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$33.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusė metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$48.00
	pusė metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius.	
metams	\$45.00	
pusė metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$4.00	
Kitose JAV vietose:	Pingus reikia siųsti pašto Money	
metams	\$40.00	
	Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.		

Nesinorėjo savo akimi tikėti

Perskaicius praeitos savaitės Pr(ano) G(aršvos), Draugo redaktoriaus įžanginį, nesinorėjo savo akimi tikėti. Manėme, kad akiniai jau visai susidėvėjo ir tinkamai nelaužė spindulių. Beveik per penkiolika metų, pradedant vyriausiu dabartiniu Draugo redaktorium ir visais parinktais lietuviams svetimais padėjėjais, Drauge gero žodžio apie VLIKą arba ALTą negirdėjome. Veik kiekvienam numeryje buvo niekinamos pagrindinės VLIKO ir ALTO idėjos, tik kartais buvo daroma koncesija apie atliktus darbus, bet, bendrai paėmus, VLIKas jam buvo atgyvenęs, o ALTO veikėjai buvo visiškai susenę.

Pirmiausia buvo pradėti niekinti tie, kurie daugiausia gero jiems buvo padarę. Jie važinėjo į Washingtoną, galvas laužė, kaip apeiti įstatymą, nustačiusį labai mažas įvažiavimo kvotas; kaip viską sutvarkyti, kad galėtų įvažiuoti visai be kvotų; kaip atvažiuoti, nemokant nieko už atvežimą. Amerikoje jie vadinti seniais besmegeniais, nepajėgusiais be akento žodžio ištarti. Amerikoje atsiradę prieš Pirmąjį Pasaulinį karą arba karo pabaigoje, nemokėję ne tik anglų, bet ir lietuvių kalbos. Lietuviškame laikraštyje juos persekiojo tie, kuriems jie buvo suradę darbo, apmokę sakinį sutvarkyti, o vėliau tas pats laikraštis buvo naudojamas tiems seniams apjuokti, jų darbas nuvertintas, o vėliau visai jaunesnių paimtas. Jis buvo niekinamas ne tik net ir tuo atveju, kai ALTE seniai visai nebuvo, o į VLIKą buvo sulindę tie, kurie tyčiojos iš senųjų ir, pačiame VLIKe sėdėdami, visai nuvertino VLIKO dirbtą darbą.

VLIKO priešakin atsisėdo advokatai, Amerikos teisių ir savivaldos įstatymų nepažįstantieji, o ALTO priešakin atsisėdo jaunas ir energingas daktaras, tai dabartiniai spaudos sensoriai buvo išbraukę senų vietas, kurias užėmė jaunesni veikėjai, bet nesugebantieji lietuviškai, angliškai pramokę kalbėti, uždedami tikslų anglišką akcentą, bet nepajėgiami suprasti senųjų minčių, neterūdami minties angliškai išsakyti, tesiniai nepajėgė minties užrašyti teisiniais terminais.

Kada pirminis jiems pasiuntė laišką, norėdamas patikslinti kreivai išreikštas mintis, tai didelę patikslinimo dalį visai išbraukė, nieko nepaaiškindami. ALTO pareigūnai kreipėsi į Naujienas savo pareiškimui atspausdinti, nes dabartinius Draugo redaktorių nebuvo galima įtikinti patikslinimui parašyti.

Vienas teisininkas, tikintis žmogus, teizingas teisinį žargoną ir mokas gražia lietuviška kalba formuluoti įstatymų projektus, supratęs pagrindinius VLIKO ir ALTO tikslus, nurodęs kelius ALTui ir VLIKui eiti, buvo visai ištumtas iš Draugo už tai, kad jis prieš penkiolika metų siūlė eiti tuo keliu, kurį nelietuviškas redaktorius šiandien pasirinko šitaip santykius formuluoti:

"Negalima neigti, juo labiau niekinti tokios institucijos, kaip Vyriausios Lietuvos išlaisvinimo komitetas, kurio pareiga vadovauti visam politiniam gyvenimui ir koordinuoti būdus laisvės idealams ginti. Reikalinga Amerikos Lietuvių Taryba, nors jos jau nesudaro vadinamieji "seniai" (ne amžiaus prasme lietuviai, — šio krašto piliečių vardu ginti savo tėvų žemės ir savo pavergtų brolių teises į laisvę. Reikia ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ar paskirų kraštų organizuotų bendruomenių išlaikyti lietuvių, kurti ir skatinti išliekančias kultūrinės vertybes ir reprezentuoti savo kraštuose tautos reikalus. Gelbėti ir stiprinti institucijas visai nereikia iš solidarumo dvasios ginti tik jų vadus, kurių tarpe gali būti ir yra netinkamų, bet stiprinti pačias institucijas. Tautinį solidarumą veikloje ir gyvenime reikia ne tik apmąstyti, bet būtina jį sąmoningai ir padaryti tinkamą dabarties tikrovei."

(Draugas, 1981 m. kovo 21, 3 psl.)

Visa tai, kas per paskutinį dešimtmetį buvo nevertinama, VLIKAas purvais apdrabstomas, VLIKO veiklos pranešimai nespausdinami, dabar kitaip vertinama. Net ir ALTas, skaitytas seniai persenusiu ir nepajėgiantį nieko naudingo atlikti, šiandien Draugo redaktoriaus įžanginiame minima pilnai tinkamu Lietuvos laisvei ir teisėms ginti. Visa tai padaryta be jokio paaiškinimo, be jokios pastabos, be aiškios ir suprantamo žodžio apie tokias pastabas.

Lietuviai turėtų remtis tokiu pareiškimu. Įžanginiame pasakyta, kas niekad neturėjo iš Draugo redaktorių galvos išeiti. Kol Leonardas Šimtus buvo gyvas, šios mintys buvo aukščiausios gairės redakcijon ateitiems dirbti jaunesniems vyrams. Tos gairės buvo ištrauktos, suvaržytos ir į šalį padėtos, o dabar susidaro išpuolis, kad vėl prie jų grįžtama. Lietuviai džiaugiasi, bet netiki, tokia grožio. Jie nori nuosirdaus paaiškinimo. Jie mano, kad čia gali būti tušti įžanginio žodžiai, kurie praktiškame gyvenime nebus taikomi.

Džiugu matyti pasimetusių, grįžtančių į tikrą lietuvišką kelią, bet norime patirti, kuriam tikslui per penkiolika metų VLIKas ir ALTas buvo nuvertinami, o šių organizacijų priešakyje buvę žmonės buvo niekinami.

Iš lenkų paimtas "solidarumas", jis pakeltas į "tautos siekiamą idealą", bet nei vienu žodžiu neužsiminta, kodėl tas idealas buvo nuvertinamas ir įsteigiamos "visuomeninių reikalų tarybos" tam idealui sunaikinti?

Jeigu redaktorius pripažįsta VLIKui tas teises, kurias iki šio meto jam buvo atėmus, tai kas privertė jį daryti šias pakaitas? Jeigu solidarumas verčia visus lietuvius vieningai drbti, tai kodėl iki šio meto buvo puo-

Dağys.

"Sunkūs laikai"

KĄ RIMAS ČESONIS VEIKĖ MADRIDE

BIRUTĖ KEMEŽAITĖ

Buvęs JAV prezidentas J. Carter, laimėjęs rinkimus, atsilygindamas R. Česonui už rinkimų kampaniją, jam suteikė garbę kartu su kitais 29 visuomenės atstovais, JAV delegatus palydėti į Madrido konferenciją. Šį teigimą paremiu B. Vaškačio (1981-1-5, Draugas) su R. Česoniu pasikalbėjimo ištrauka: "Pasisitavus, kaip Česonis pateko į konferenciją, jis paaiškino, kad prie Amerikos delegacijos buvo ir visuomenės atstovai. Jų, įskaitant ir porą lietuvių, buvo pasiūlyta daug. Prezidentas, peržiūrėjęs ilgą sąrašą, pasirinko 30, jų tarpe ir Rimą Česonį, kuris 1976 m. buvo aktyviai įsijungęs į jo rinkimų kampaniją".

R. Česonis yra 44 metų, vedęs Romą Misiūnaitę, dirba General Electric kompanijoje ir gyvena netoli Philadelphia. Kokia "politinė veikla" R. Česonį rišo su Baltaisiais Rūmais, aiškiausiai pasako A. Gečys "Drauge" (1980-11-18). Cituoju: "Prieš keturis metus R. Česonis aktyviai įsijungė į prezidentinio kandidato J. Carterio rinkimų kampaniją. (...) Dabartinėje prez. Carterio rinkimų kampanijoje R. Česonis yra paskirtas būti lietuvių atstovu ir koordinuoti rinkimų uždavinius Amerikos lietuvių tarpe".

Tokių rinkimų agitatorių lietuviškoje įsivijoję yra pilna. Pagal išpustą LB-nės garsialakio ruporą, galėjo daug kam su-

sidaryti išpuolis, kad Česonis Carterio administracijoje užima atsakingą aukšto politinio pareigūno postą. Carteriui pralaimėjus, atrodo, jo visa washingtoninė "politika" pasibaigs, nebent LB-nė ant kitos tvoros šokteltų...

"Drauge" (1980-X-11) rašoma, kad dalyvaudamas Carterio ir Mondale perrinkimo pasitarimo proga Baltuosiuose Rūmuose, "Rimas Česonis kėlė žmogaus teisių klausimą, prašydamas, kad prezidentas šiuo klausimu stipriai pasisakytų". Tačiau Lietuvos nepriklausomybės jis net neužsiminė. Gal todėl, kad jos netrukus, kaip ir jo antinacionalinė LB-nė.

Tai ką veikė Madride R. Česonis? Kodėl nieko nėra apie jo paties Madride Lietuvos naudai pasireiškimus parašyta?

Prisiminkime, kaip LB-nė po Helsinkio konferencijos kallino JAV Lietuvos ir kitų okupuotų kraštų išdavimu; puolė VLIK'ą, kad jis ieško kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės draugų Washington'o Baltųjų Rūmų politikų tarpe, nes tada, mat, delegatų tarpe nebuvo LB-nės atstovo. Tačiau šiandien yra patvirtas įrodymas, kaip LB-nė per savo atstovą išdavė Lietuvos nepriklausomybę Madrido konferencijoje, prisistatydama su lietuviškoje įsivijoję yra pilna. Pagal išpustą LB-nės garsialakio ruporą, galėjo daug kam su-

dos, klausydamas svetimtaučio Warren Zimmermann kalbos, karštai ginčios Lietuvos nepriklausomybę; citavimo Lietuvos diplomato škirpos laiško minčių, kaip Sov. Rusija atsiuntė jo vyriausybei be jokio tautinio pagrindo ultimatumą; aiškinimo apie tų 45 pabaltiečių, pasirašiusių 1979 m. peticiją, nukentėjimą.

Duok Dieve, kad tie amerikiečiai, geriau negu LB-nė su-prantantio Lietuvos politinę tragediją, žodžiai būtų pažadinę Lietuvos nepriklausomybei ne-jautrią Česonio sąžinę, gal tuomet ir jo dalyvavimas toje konferencijoje nebūtų tks bepras-mis. Duok Dieve, kad ši konferencija jam būtų įžiebusi bent kiek tautinio sąmoningumo... Štai ko lietuviai turėtų savo maldose Dievo prašyti...

Tai ką, pagaliau, veikė Madride Česonis, kurio balso nesigirdėjo nei konferencijos salės viduje, nei už jos ribų? Jis baimingai klausėsi, kaip svetim-taučiai gina Lietuvą, kad sugrįžęs galėtų papasakoti savo nu-tautėjusią: prieš Lietuvos na-cionalizmą kovojančiai Bendruo-menei?

Tačiau savo pačių pastango-mis į Madridą nuvykusių oku-puotų kraštų žmonių, atsivežu-sių nepriklausomybės troškima, jų tarpe ir VLIK'o, vardai nu-skambėjo per visą pasaulį. Jų pasireiškimai buvo vertingesni ir galingesni, nes jų širdyse degė tėvynės meilė.

Rusijos komunistus labiau iš-gąsdino reikalavimas nepriklau-somybės, negu "žmogaus teisių" tauškalai, į kuriuos rusai kaip visados, atkiro, kad "tai yra valstybės vidaus reikalas. Ta-čiau tuo pačiu jie negalėjo pa-teisinti savo imperializmo..."

JAUTRUS SEKRETORIUS NEPATENKINTAS

WASHINGTON, D.C. — Vals-tybės sekretorius A. Haig, paty-ręs, kad prez. Reaganas paskyrė viceprezidentą G. Bush "krizės reikalams" tvarkyti, gerokai nu-siminė. Jis manė, kad presiden-tas pasilinks jį krizės reika-lams spresti, bet prezidentas pasirinko iki šio meto mažai ką bedirbantį viceprezidentą.

Sekretoriui Haig atrodo, kad jis gali lengviau išspręsti už-sienio politikos reikalus, negu viceprezidentas.

— Kovo mėnesio viduryje kai kuriuose miestuose, įskaitant Chicagą, Detroitą, Denver, Cle-veland, Milvaukė ir Minneapoli-s-St. Paul, nukrito gazolino kainos, rašoma Oil & Gas savai-tiniame žurnale.

RASO A. A.

ATRADO KĄ IR UŽ KĄ GERBTI

(Tęsinys)

Tarp kitko seimo atstovas Zigmas Toliušis pareiškė, kad jokia sveika valstybė negali leisti niekam vykdyti savo politinius siekimus perversmo keliu ir, kad, jei valstybėje įvyksta militarinis perversmas, tai jis paprastai ateityje sukelia eilę kitų perversmų ir valstybė pradeda sirgti chroniška perversmų liga. Savo teigimą pailiustravo kitų kraštų pavyzdžiais.

Tai buvo pranašingi žodžiai; pareikšti iš seimo tribūnos, ir tikrai, per 12 su puse diktatūrinio režimo metų kartojosi sukilimas po sukilimo, viso to dar daugiau. Buvę draugai diktatoriai riejosi tarpusavyje ne dėl tautos ir valstybės gerovės, bet vedami liguisto noro valdyti, dėl išsi-laikymo valdžios soste.

Taip buvo pakirstas tautos pasitikėjimas teisės savoka, sužlugdytas demokratinės krašto santvarka, paneigta tautai jos teisės, kariuome-ne sukaldyta, paversta politikuojančia, tarpusavy kovojančia institucija, kraštui taip brangiai kai-kuo, o jai visai nutolusia nuo jos tikrosios paskirties — ginti krašto nepriklausomybę.

Tai tokia padėtis sukūrė perversmininkai ir perversmai ir tai, kaip teigia S. J., suteikė tautai galimybę sustiprinti valstybiniai ir dau-

giau subręsti tautiniai. Kas išgyveno to laiko įvykius ir jautė tautos vargą ir kančias, tam aišku koks tai buvo "sustiprėjimas" valstybiniai ir "subrendimas" tautiniai, ir kuo tas baigėsi.

Diktatoriams pirmoje eilėje rūpėjo kaip išsilaikyti valdžioje. Valstybiniams reikalams sto-kojo ir sugebėjimo, ir pastangų, ir laiko. Koks galėjo vykti tautinis subrendimas, kai tauta bu-vo opozicijoje ir kovojo prieš diktatūrinę san-tvarką. Kai diktatorinė valdžia persekiojo ne tik siekusių grąžinti demokratinę santvarką, bet ir tarpusavy būvę draugai kovojo, teisė vie-ni kitus ir kišo į kalėjimus. Jie skaldė, demoralizavo ir silpnino kariuomenę, ardė tautos vie-nybę, kėlė nesantaiką. Liūdnos pasekmės tebe-veikia ir šiandien ir už laisvę kovojančioje tau-toje ir jos išvijoje.

1926 m. sukilimas buvo tautos nelaimė, ku-rią jai atnešė perversmininkai. S. J. vadinami patriotai pasiryželiai. Apie tuos karius patrio-tus buvęs kar. štabo viršininkas, pirmas iškėlęs Lietuvos vėliavą Gedimino kalne Vilniuje ir ak-tingai dalyvavęs fronto kovose su visais Lietu-vos priešais, pulk. K. Škirpa savo atsiminimuose rašo: "Nuo to momento, kai jie išpareigojo, jie nebebuvo jokie karininkai, bet tik paprasti opo-zicinių partijų akli įrankiai karine uniforma ir konspiratoriai prieš karinę drausmę, prieš savo viršininkus, prieš krašto vyriausybę ir prieš demokratinę Lietuvos santvarką."

Išlaužimą į min. pirm. M. Sleževičiaus bu-

lą, išlaužus duris, K. Škirpa laiko pačiu skanda-lingiausiu perversmininkų užpuolimu, nes jis įvykdytas prieš asmenį, kuris yra tikrasis Lie-tuvos išgelbėtojas 1918 — 1919 metais ir mūsų kairuomenės kūrėjų savanorių organizatorių. Apie tuos dalyvius jis rašo: "Tie maištininkai, kurie tame užpuolime dalyvavo, visiems lai-kams suteršė lietuvių karininko garbę prieš Lie-tuvos istoriją ir prieš pačią koovs idėją dėl tau-tos laisvės".

Ir taip perversmo organizatoriai ir vykdy-tojai, gal ir būdami patriotais, bet nepajėgę su-prasti demokratinės valstybės santvarkos svar-bos, paklusę savo ideologinių ir politinių nažiū-rų fanatizmui, atliko sunkų nusikaltimą prieš valstybę ir tautą vėlsmai. Jei kurie jų ir turi tautai nuopelį, tai ne už perversmo ruošimą ar dalyvavimą jame. Tad nederą minėti juos su pa-žėka ir pagarba už jų nusikalstamus veiksmus, nors S. J. ir i'epia.

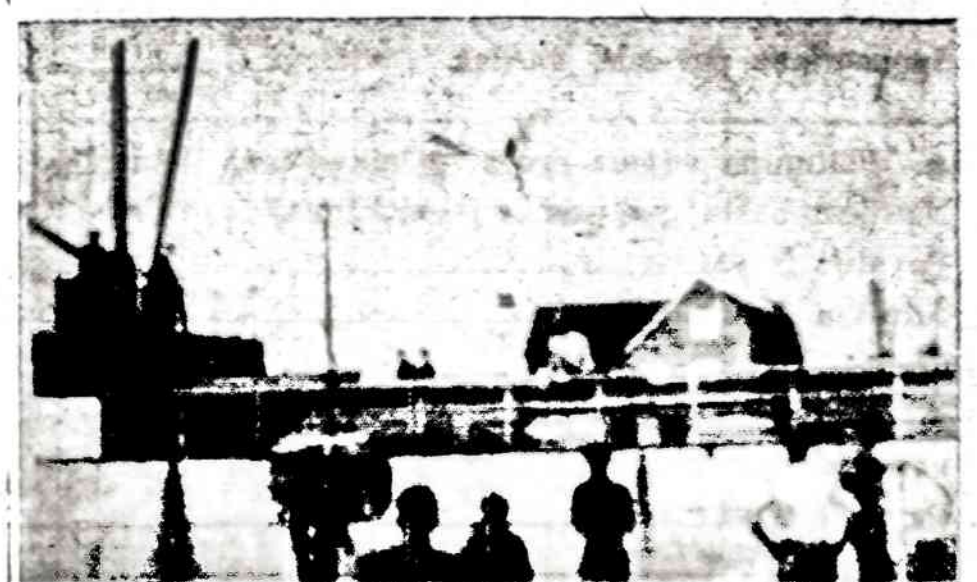
Tik principiniai liguisti (kitokių gal ir ne-būna) diktatoriai sukėlė žmoniją naikinančius kartus, grobė svetimus kraštus, naikino jų gy-ventojus. Visur nešė tik nelaimės, sunaikinimą, priešpauką. Ir mūsų Tėvynė neteko laisvės ir šiandien tebekenčia. Ir šiandien tebevyksta de-mokratijų kova prieš diktatūras. Ir mūsų ir dau-gelio pavergtų tautų viltys išsilaisvinti yra tik demokratijų laimėjime. Ir dabar, kaip ir tada, tauta kovoja už laisvą demokratinę Lietuvą. Ge-resnės santvarkos dar niekas nesugalvojo.

Tiek metų gyvendami demokratinėje san-tvarkoje, turėtume suprasti ir jos privalumus ir atkreipti dėmesį, kad į diktatūras čia žiūrima tik su panika ir neapykanta.

Tad žvelgdami iš laiko perspektyvos, kaip mini S. J., turėtumėm su pasididžiavimu minėti tautos nepriklausomybės kovas, demokratinis jos laimėjimus ir kūrybą. Turėtumėm liautis garsinėsi, kad turėjome diktatorių, jų gerbėjus ir jų rėmėjus.

Kovojančioj tautoj iškyla nepaprastos drą-sos, pasiryžimo ir pasiaukojimo didvyriai, tad juos minėkime su pagarba ir padėka, o ne tuos, kurie paneigė tautai jos teises ir smurtu sugriovė jos įvestą demokratinę santvarką.

(P a b a i g a)

ŠVENTO RAŠTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrištą knygą apie šventąjį Raštą. Pirmieji atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1738 S. Manhattan Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGŲ
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
PILNIAI AKIS, ATLIKTI KONTROLINIAI
"CONTACT LENSES"
VAL. AKIS, SUSITARTIMU, JŲGALYBĖ AKIS.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 4-7 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos tel.: 448-5545

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takių chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takių chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

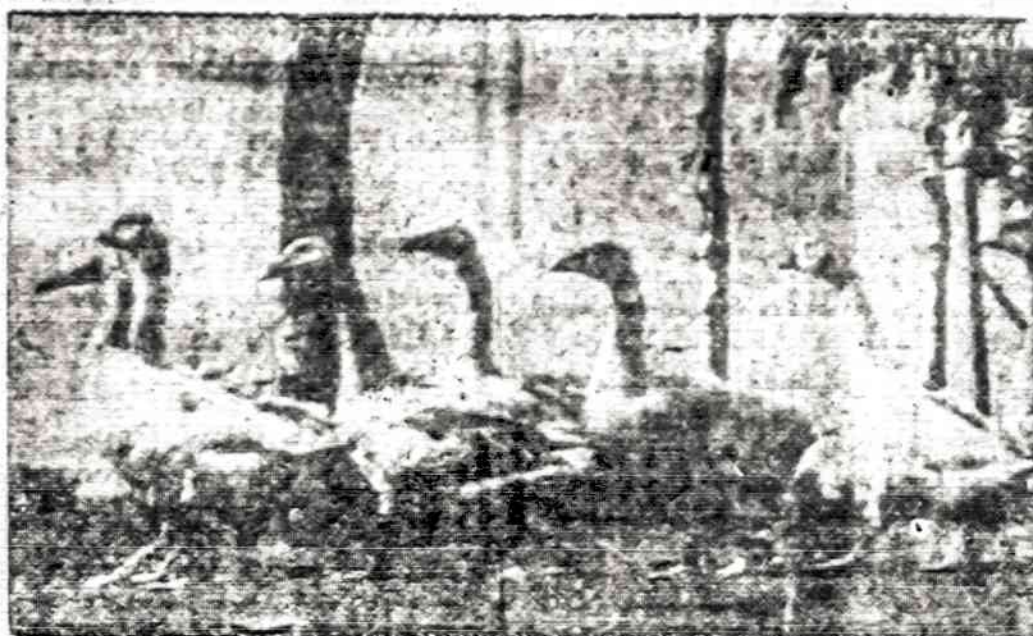
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

Snug holds
loose dentures
comfortably snug

Ease sore gums from loose-fitting
dentures with soft easy-to-use
"Snug" Brand Denture Cushions.
Snug gives tempo-
rary relief until you
see a dentist. Now
available in the 2-
cushion or new
4-cushion econ-
omy package.

LIETUVOS AIDAI

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ

PRANEŠIMAI

Šv. Pranciškaus Seserų rėmėjų 55
metų jubiliejinis banketas įvyks ko-
vo 29 d. 8:30 val. popiet su programa
Nekalto Prasidėjimo Šv. Jurgelio
Marijos parapijos saleje, 44th ir Fair-
field. Visi kviečiami dalyvauti ir pa-
remti seses pranciškaites. Kviečia
komisija ir valdyba.
Rožė Didžgalvis, rast.

Brighton Parko Lietuvių Moterų
klubo narių susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, balandžio 2 d., 1 val. po-
piet Anelės Kojak saleje, 4500 So.
Tulman Avenue. Narės prašomos atsi-
lankyti, nes yra daug svarbių reika-
lų aptarti. Po susirinkimo bus vakas.
E. Strungys, rast.

Cheshire mieste, Anglijoje,
prie didžiųjų bažnyčios durų ka-
bo ši iškaba:

"Tai yra Dievo namai, tai yra
duryų į dangų", bet toje pačioje
iškaboje, kiek žemiau minėto įra-
šo, yra kitas įrašas: "Žiemos mė-
nesiai duryų uždarytos".

— Alfonsas Vindašius išrink-

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

13 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

VINCENTA PETRUŠONIS

Vasiliauskaite

Gyveno 902 W. 38th Pl., buv. tavernos savininkė

Mirė 1968 m. kovo mėn. 30 dieną, sulaukusi 76 metų

amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Raseinių aps., Viduklės par.

Amerikoje išgyveno 55 metus.

Paliko nuliūdę: sesuo Hel-
en Prancik, sesers vaikai
— Edward su žmona San-
dy, Raymond su žmona
Gerry, Louis su žmona Jo-
ane Prancikai ir kiti gim-
inės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Amer. Legiono
Dariaus-Girėno postui 271.

Visi a. a. Vincintos Pet-
rušonis giiminės, draugai ir
pažįstami nuosirdžiai kvie-
čiami už velionę pasimelsti
ir gražiai ją prisiminti.

Nuliūdę:

Sesuo ir kiti giiminės su šeimomis.

UNIJOŠ PRIES MINIMUMO

SUMAZINIMA

WASHINGTON. — AFL-CIO
prezidentas Kirkland pareiškė,
kad būtų diskriminacija mokėti
jaunimui mažiau, negu įstaty-
mu numatyta mažiausia \$3.35
valandai; tai ypač paliestų se-
nesnius žmones, dirbančius įmo-
nėse, nes pramonininkai, gauda-
mi jaunesnės ir pigesnės darbo
jėgos, paleistų senuosius.

Sio pasiūlymo (mokėti mažiau
jaunimui) rėmėjai nurodo, kad
simtai tūkstančių jaunų žmonių
gautų darbo, pakeisdami labai
nedaug senųjų darbininkų.

Senatoriaus Charles H. Percy
nuomone, reikėtų tokią įstatymą
priimti 3 metų ar gal tik 18 mė-
nesių išbandymui. Ryšium su
siekiama nauju įstatymu, yra
patiekti trys pasiūlymai: pirmas
— 16-19 metų amžiaus jaunuoi-
ams mokėti \$2.85 val.; antras
— \$2.51, ir trečias pasiūlymas
atmeta pakeitimus ir prašo pa-
likti senąjį įstatymą, mokant
ir jaunimui \$3.35 minimalų at-
lyginimą valandai.

PROGA PADIRBĖTI

WASHINGTONE

Lietuviui studentui atsiranda
proga vasaros metu 10 savaitių
dirbti Washington, prie Jung-
tinio pabaltiečių komiteto, gau-
nant atlyginimą.

Kreiptis adresu: Amerikos
Lietuvių Taryba, 2606 W. 63rd
Street, Chicago, IL 60629, tele-
fonas (312) 778-6900.

Pageidautina, kad turėtų auto-
mobilį. (ALT Informacija)

♦ Paprastai rašantieji tes-
tamentus rašo: "mano pasku-
tinė valia", bet atsiranda keis-
tuolis, kuris savo testamentą ra-
šo: "mano pirmoji valia..."

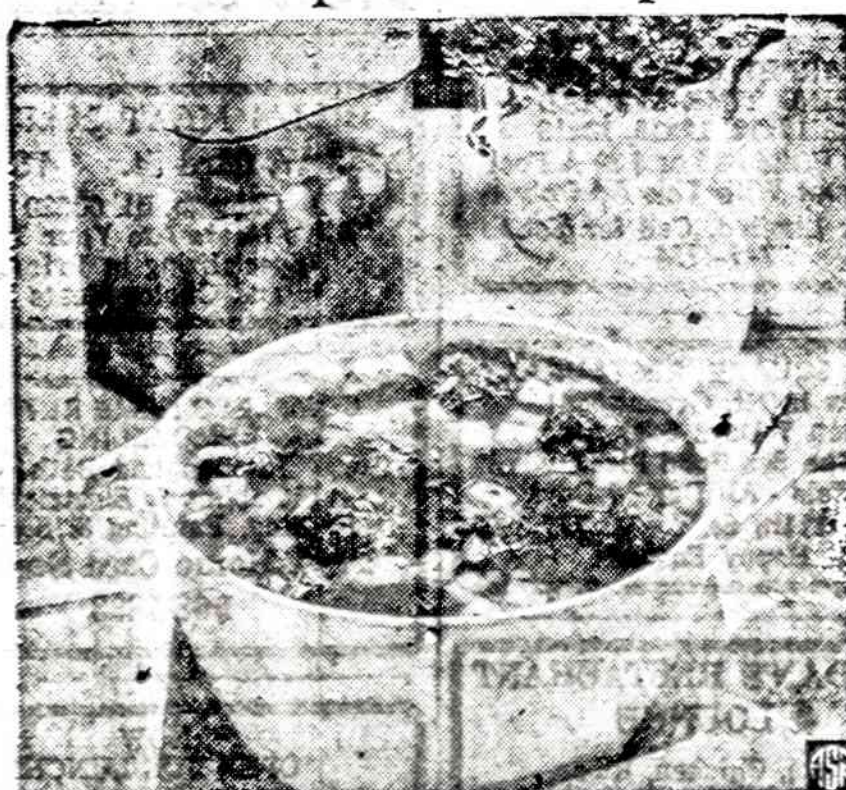
♦ Žmona tik tuomet įsitiki-
na, kad jos vyras turi gerą
skonį, kuomet jis visas jos
drauges randa esant negra-
šiomis ir neįdomiomis.

♦ Mergaitė turi turėti ilga-
laikę praktiką, kol ji išmoks-
ta bučiuoti, kaip ką tik pra-
dedanti.

♦ Niekio moteris tiek neken-
čia, kaip vyro, kuris ne-
jaucia, jog be jos jis negalėtų
gyventi.

♦ Niekuiomet moteris tiek
akylai savo vyro nesiklauso,
kaip kada jis patylomis su ki-
ta moterim kalbasi.

Citrus Soup-er Bowl- A Super Warm-Up

After the ballgame is over, invite your friends back for a
post-game meal of soup and sandwiches. A tureen of steaming,
homemade soup is a guaranteed crowd pleaser. And Citrus
Soup-er Bowl is a fast-cooking, robust soup that warrants
cheers for the cook. Tiny meat balls, chopped onion, green
pepper and rice team up with a savory broth of convenient
Florida frozen concentrated orange juice and canned beef
broth.

Made in advance, it tastes even better when it's reheated.

Citrus Soup-er Bowl

1 1/2 pounds ground beef	1 can (6 ounces) Florida frozen concentrated orange juice
1 teaspoon salt	thawed, undiluted
2 tablespoons butter or margarine	2 cans (13 3/4 ounces) beef broth, undiluted
1 cup finely chopped onion	7 cups water
1/2 cup finely chopped green pepper	3/4 cups uncooked rice
2 large cloves garlic, minced	1 teaspoon dried leaf thyme

Mix ground beef with salt; shape into 1 1/2-inch meatballs. In a large, heavy kettle or Dutch oven, melt butter over medium heat; brown meatballs. Remove meatballs; keep hot. Add onion, green pepper and garlic to kettle; saute until vegetables are tender. Add concentrated orange juice, beef broth and water; bring to boiling; stir in rice and thyme. Cover; simmer 15 minutes; add meatballs, cook 10 minutes longer, until meatballs are heated and rice is tender. YIELD: 8 servings.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1x38 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911